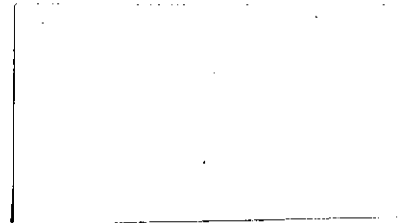
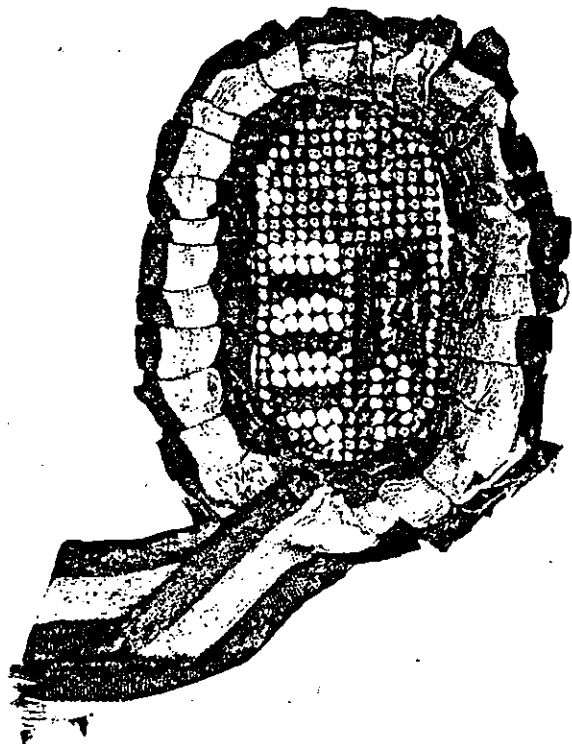

HELYBENOLVASÁRA

1995-06-

2006 AUG 9

**BORSOD
MISKOLCZ
1848.**

2003 SZEPT 5

LEVÉLTÁRI
SOKSZOROSÍTÓ
MŰHELY
MISKOLC

1987

NEMZETI

ÖRDAL.

1.

Fegyvert fogtunk, hogy védhessük
Életünk;
Éltünk drága, mert javára
Ébredünk:
Szolgák voltunk, most polgárok,
Szabadok,
Jármot nyögtünk, most leráztuk,
Magyarok!

2.

Fegyvert fogtunk, hogy a gyengét
Ójuk meg;
Öreg apa, ifjú lányka
Éljenek!
Az tanácsot, ez meg lángot
Adjanak,
És az ifjak védelmükben
Haljanak!

3.

Fegyvert fogtunk, hogy őrizzük
A hazát,
Idegennek bántalmától
Szent jogát.
Áldott földünk! sokszor ittál
Honfivért;
Édes élni, édesb halni
A honért.

(Március 21. 1848.)

4.

Fegyvert fogtunk új jogunkat
Védeni;
A' mi megvan majd a többi
Vija ki.
Minden ember legyen ember
És szabad,
Mig a' honnak, mig a' jognak.
Hü marad.

5.

Fegyvert fogtunk a' világot,
Honflak!
Majd utánunk más rabszolgák
Bözgaunk.
Túl a' bércen él egy nemzet,
Jó barát,
Melly példánkra emelendí
Zászlaját!

6.

Fegyvert fogtunk szent ügyünkben:
Szent legyen!
Béke öre, jognak védje
Szüntelen.
Jármot nyögtünk, most leráztuk,
Magyarok!
Polgártársak! mi legyünk o
Zsarnokok?

Heilprin Mihály.

Nyomt. Miskolca. T. L.

A

MISKOLCZI NEMZETI

ÖRSEREÉG.

Alakult a' polgárok kívánatára Borsod
megye végzése folytában.

Czélja: a' szabadság érdekében átalakú-
lásunk védelmére előlegesen is megvétni alap-
ját, a' majdan országos honvédelmi rendszer-
nek.

A' rendnek, vagyon és személy bátorság-
nak kül- és belveszély elleni védése.

Ta g j a lehet minden kinek értelmi s va-
gyoni állása zálog arra, hogy a' szabadság és
rend együtt, érdekében áll.

Rendezése.

Főkormányzó: a' teljes hatalmú megyei
bizottmány, mellyben központosúlnak az ösz-
ves sereg rendezési, szolgálati, gazdasági és
fegyelmi ügyei.

Ez sorozza be a' seregbe megbírálás után
a' jelentkezőt, és menti fel a' besorozottak kö-
zül a' kilépni akarót.

Oszlja fel századokra és hadszakaszokra
területi lakás szerint a' sereget; állit fel új szá-

zadokat, tesz új beosztást; 's soroz át egyik osztályból a' másikba.

Nevezi ki a' századosokat és erősíti meg a' sereg egyéb választott tiszteit.

Rendelkezik a' rendes szolgálatnak, örál-
lásnak az időhöz mért mennyiségéről; és a' ki-
tűzött kettős cél érdekében a' szükséghez ké-
pest a' fegyveres erő teljes használatáról.

Intézkedik a' fő és százados őrhelyekről,
rendes díszjelekről, a' vállalkozók lehető kü-
lön felfegyverzése 's egyenruházásáról.

Rendelkezik az átengedett megyei fegyver-
tár használatáról, 's a' sereg felszereléséről.

Intézkedik és számol a' sereg pénzerejéről.

Főítélőszék a' fegyelmi ügyekben az alább-
írt szabályok szerint.

A' sereg feloszlik századokra, ezek sza-
kaszokra, ezek ismét tizedekre.

A' vezér főparancsnoka az egész sereg-
nek, melly által választatik.

Az egész sereget, annak osztályait, vagy
egy-egy tagjait illető minden bizottmányi ren-
deletnek felelős végrehajtás végett ő hozzá men-
nek, 's viszont a' sereg minden ügyeiben ő köz-
lekedik a' bizottmánnyal.

Hogy az osztályok mind gyakorlatban, mind
szolgálatban pontosak legyenek, felügyel.

Az őszves seregnak élén mind gyakorlat,
mind vészidején ő áll; hiányát megválasztása
után a' legidősb százados pótolja az egész se-
regre nézve: addig pedig az egyes századosok,
őnszázadaikra nézve. —

A' Százados, a' század parancsnoka. Ne-
veztetik a' bizottmány által hazafiúi szivesség-
ből magokat felajánló gyakorlott hadfiakból.

A' kiálló őszves századnak élén ő áll;
szükség esetében a' legidősb hadnagy által pó-
toltatván.

A' század gyakorlatit 's tiszteit vezérli;
felügyel a' fegyverekre, a' szakaszok által az
örállási terheknek arányos viselésére.

A' hadnagyok minden században né-
gyen a' szakaszok parancsnokai. Hiányuk az ör-
mester által pótolatik.

Választatnak az őszves század által bár-
mely szakaszból.

A' századost szakaszaik minden szolgálá-
táról 's viseletéről folyvást tudósítják.

Szakaszaik gyakorlatát vezérlik, fegyve-
rekre 's szerelésre felügyelnek.

Midőn szakaszuk áll őrt: köztök folyvást
jelenlenni, 's a' rend és szabályok megtartá-
sáról felelni tartoznak.

Ormester minden században egy van: 's
az őszves század által választatik.

Ő viszi a' század névlajstromát; bejegyez-
vén a' változásokat, szaporodását úgy, mint fo-
gyását. A' század kiállásakor a' lajstromot fel-
olvassa, jegyzést vivén a' hiányzókról.

Jegyzőkönyvet visz a' századhoz jött ren-
deletekről, — az egyesek fegyelem alá jött hi-
báiról; 's végre az osztályok és egyesek által
vitt szolgálatok minőségéről és mennyiségéről,
hogy a' teher egyformán oszoljék.

A' százados rendeleteit ő közli a' tizedesek-
kel 's ezeknek jelentéseit a' századossal.

Zászlótartó a' sereg által választatik: a'
sereg kiállásakor a' zászlót viszi, 's így a' se-
regvezértől függ rendszeren: őrszolgálaton azon-
ban az őparancsnoktól.

Tizedes vagy **Káplár** egy szakaszban egy hadnagy alatt három, 's így egy században tizenkettő van. Választatik a' szakaszból az egész szakasz által. Ő közvetlen felügyelője a' köz nemzeti őrnök; tizedéről lajstromot tart; annak fegyvereire, szerelésére, magaviseletére felügyel. A' felsőbbek rendeleteit tizedével ő közli, 's viszont ennek állásáról, hibáiról azokat pontosan tudósítja.

Szolgálatra tizedét ő hívja őszve, 's a' hiányzókat jelenti az őrmesternek.

Ha tizede vagy annak része őrállásra van rendelve folyvást jelen van és felelős.

A' **szabadosok** a' tizedesek segédjei és helyettesei: választatnak a' tizedből a' százados által.

Köz nemzeti őr: szolgálatban (ha csak büntetésül nem) díszjelét el nem hagyhatja; e' nélkül nemzeti őrnök nem tekintetik: viszont díszjelét szolgálaton kívül nem hordhatja.

Kikapott fegyverét rendben tartja, 's arról felel. Engedelem nélkül azt nem változtathatja. Mellék czélokra nem használhatja.

A' kiadott löszert is teljes mennyiségben tartja, 's más czélra nem fordíthatja.

Fegyverét parancs nélkül soha sem tölti meg: annál inkább töltött fegyverrel gyakorlaton meg nem jelen.

Osztálya- vagy századabeli közőrtársa temetésére az egész osztály: a' sereg bármely századbeli tisztjének pedig az egész sereg végtiszteletül megjelen.

Szolgálati kötelességek.

1. **Első kötelesség:** Engedelmesség az előljárók iránt minden szolgálatra tartozókban. Előljáró ellen a' pauasz annak felebbvalója előtt történik, 's szigorún vizsgálják.

2. **Gyakorlás:** Az egyenkinti gyakorlás által kiki igyekszik a' fegyverforgatást mielőbb beszokni.

A' csapatonkinti gyakorlás hetenkint legalább kétszer történik, egyszer nevezetesen vasárnaponkint. Az egyikre hetenkint kiki okvetetlen megjelenni tartozik. Ha legszorosabb okát nem adja elmaradásának, kötelesség mulasztásul vétetik.

3. **Őrállás:** A' főörhelyen rendszeren egy-egy szakasz, hadnagya ügyelete alatt egy 24 óráig áll őrt, folytonosan. Ezen felül ha a' körülmények kívánják

A' százados-örhelyen egyegy tized a' tizedes ügyelése alatt estveli 8 órától reggeli négyig.

Az őrállás' különös szabályai:

a) Az őrtanyán a' felügyelő tiszt a' parancsnok, 's viszont felelős a' rendért.

Engedelmével senki el nem távozhatik. Az egyes őrzőjáratokat ő rendeli ki, 's veszi át tudósításaikat.

Ital és étel illő mennyiségben behozatala az őrtanyára csak tudtával történhetik.

Zajos dombérozás, mértékletlen ivás, tiltott játékok játszása, veszekedés, az alábbirt fe-

gyelmi büntetések alatt szorosan tilalmas: ezen felül az illy rendetlenkedő a' felügyelő tiszt által ott mindjárt helyben lefegyvereztetvén, 's diszjeleztetvén, a' foglárhoz adatik az őrszolgálat egész idejére.

b) Az őrsre kiálló egyes ór járvonalától el nem távozik, csak kedvetlen időben lúzódik fasátrába: folyvást éber és figyelmes; evésivás, dohányzástól eltartja magát; beszédbe senkivel nem erszkedik; fegyverét soha le nem teszi: helyét parancs vagy felváltás nélkül soha el nem hagyja.

Úgy az ór, mint rendes hadsereg, tisztjeinek tiszteletül fegyverét meghúzza.

Tűz- veszélykiáltás, vagy gyanús csoportozás esetében fegyverét ismételve is elsüti.

A' fegyversorompó előtti egyes ór ezenkívül a' felügyelő tiszt parancsa nélkül senkit, magát az őrtanyán szolgálatban lévőt sem hagyja nyúlni a' fegyverekhez. Ha olly tiszt jön, kit megillet, és vész idején „fegyverre“ kiáltja az őrséget.

c) Az őrjárat a' felügyelő tiszt által küldetvén ki egy altiszt vezérlete alatt, annak tudósítást tesz.

A' kiadott vonalokat bejárván, a' zajgókat, veszekedőket, rendetlenkedőket rendre igazítja: az ellenszegülőket, feltűnőbb rendetlenkedőket gyanús egyéneket, verekedőket, nem jereszkedvén biráskodásba, fegyver közt beviszi, 's az illető hatóságnak átadja. —

4. Kiállítás: a' veszedelem idején a' lárma- jel hallására kiki századának lárma helyére fegyverben elősiet; 's őszveállván, várja szá-

zadosát, vagy a' főrhelyről a' bővebb rendeletet.

Fegyelem.

Vétségek 's büntetések.

1. Engedetlenség előjárója iránt a' szolgálatban. Büntetés: fogság, ismétlés szerint 2—24 óráig; majd kicsapatás is.

2. Gyakorlat mulasztás ok nélkül. Büntetés: pirongatás; ismétlés esetében a' mulasztott szolgálat kétszerezése; majd a' díszjel elvesztése.

3. Órállásban mulasztás vagy ott helyben rendetlen viselet. Büntetés: dorgálás; ismétlés vagy rendkívüliebb esetben először is díszjel vesztes, 's majd kicsapatás.

4. Szolgálat közben fegyverrel nagyobb visszaélés, tisztnek tetteges sértése, fegyver szándékos elrontása, vagy elsikkasztása, — már ítéletileg kimondott bectelenítő polgári bűn elkövetése; és végre

5. Vész idején a' kiállási kötelességgyáva elmulasztása, e' közbeni ellenszegülés, vagy parancsszó nélküli hátrálás: kicsapatást von okvetlen maga után.

Bíróság:

1. Pirongatás négy szem közt történik az illető hadnagy és százados által.

2. Dorgálás a' század homloka előtt a' százados által.

3. Szolgálat kétszerezése hadnagy és százados által.

4. Fogság, 2 órától 24 óráig terjedhető, 's börtel is szigorítható; valamint

5. Díszjel elvesztés határozott időig terjedhető; 's végre

6. Kicsapatás a' sereg soraiból, ünnepélyesen annak homloka előtt, csak a' hadi-törvény-szék által ítéltetik. Melly áll századosból két hadnagyból, két káplárból, és két köznemzeti őrből egyforma szavazattal a' vezér által összeállítva. Ettől a' felebbvitel végrehajtás előtt a' bizottmányhoz minden esetben megtörténik. A' tiszték feletti bíraskodás, bármilly esetben, ezen eljárásra tartozik. —

TÁBORI ÉNEK,

mellyet

A' BORSOD MEGYEI NEMZETI ÖRSEREG ZÁSZLÓJÁNAK FELSZENTELÉSE

alkalmával

Mise áldozat alatt

A' KERESZTÉNY NÉP ÉNEKELT

Miskolczon Augusztus 30-án 1848.

(Tárhánytól.)

(Im arcunkra borulunk.)

1.

Isten! ki annyi vész közt
Megtartád hazánkat,
Jer most is oltalmunkra,
'S vezérelj csatánkat;
Az élet- és halálnak
Sorsát te intézed,
Csak tőled vár szerencsét
'S áldást magyar néped...

3.

Adj erőt karjainknak
Áldd meg fegyverünket,
Add hogy megszégyenítsük
Gögös ellenünket;
'S megmentvén így hazánkat
És szabadságunkat,
Jóvoltodnak köszönjük
Szép diadalunkat...

2.

Te látod, óh nagy Isten!
Nem más nép romlása,
Nem kincsvágy s pusztaság
szomj
Visz minket csatára:
Ügyünk szent, — csak hazán-
kért,
És Szabadságunkért
Megtámadói ellen
Szükség ontanunk vért...

4.

Ia vérbe s életünkbe
Fog kerülni harcunk,
Legyen meg akaratod, —
Öröm lesz meghalunk:
Csak kedves szép hazánkat
Szabaddá s dicsővé
Tedd minden népek előtt,
Most és mind örökké...

Miskolcz. Nyomt. Tóth Lajosnál.

E' nap emlékezetére küldi Asztalay József és Hauptman Venczel.

Miskolczon, nyomt. Tóth Lajosnál.

Hirdetmény

a Miskolcz városi követválasztás tárgyában.

A folyó évi april 2-kára egybehívott országgyűlésre Miskolcz városa részéről küldendő két követnek az 1848. V-ik törvényczikkben körülírt mód szerinti megválasztására folyó évi martius havának 18-ik napja tüzetik ki.

A követ választás e határnapon vagy is martius 18-án reggeli 9 órakor mind a két választó kerületben egyszerre veendi kezdetét, és pedig

az 1-ső vagy is az északi kerületre nézve a városházánál,
a 2-ik vagy is a déli kerületre nézve a kandia utczaabeli csizmadia szinben.

A választás vezérletére az 1-ső vagy is északi kerületben elnökül Soltész Nagy János úr, helyettesül Bizony Tamás úr, — a 2-ik vagy is déli kerületben elnökül Povoszki István úr, helyettes elnökül Bakos Antal úr küldetnek ki.

Párnapra érve itünkba újra meg látogattuk Honat.
Szerencsén bányákat onan Brodó bátyjainkat keresztek meg
Ki is azal bírt meg hogy miután Miskolcra fele meg
re-mulafruk. el látogattuk meg nagy batyát az öreg Brodó
nyigalmazott arcalevél, mit mi meg ismertünk, és az öreg
szélesről Miskolcraon típteleztünk egy persomind el
mondtem az itünk ezely át igen sivefen látott banyákat
vígiz ki halgatott, azután hazánk egy felelő, az illyen nagy
cehnek mindent fontolóra kell venni, Gőzei, Klapka
Ripási azok mind az en tanítványain voltak egykor,
igen típtelekre méltó nagy tehetségeket, mikor a haza
típtel elvonnak engem mind a hárman meg lát
toztak, török tisztekkel együtt, és hazánk alapotat
visszonyait tárgyalgattak, amelyből kitűnt az hogy a haza
és Ripási, török a haza ügyet a leg nagyobb lelkesedé
léssel partoltak, míg ellenben a Gőzei hadtűst per
ranemokainak, török tiszteinek, nyilatkozataikból
vitaiból, az tűnt ki, hogy a hazai kórmányal, éles el
tetbe álanak, pedig az a hadtűst a fő erő, és mi
veler a fő erő, az a kórmány jelentés erényben
munkához azal egy más erőt igen nagyra meg
szabástják, úgy vannak mint a Marsa egy form
sulya mérlege hogy a melyik her korra lépnek az

nyomja le, azes őseim a jövőt csak az isten tudja.
Lendha vannak ezetek, hogy az ember is világosan
meg győződik, a felelő hogy mi lehet, mi nagy ha rem
anyit mondok, hogy a magyar ügy meg fog bukni, most
egy enellenféleg van köztök, akár egy kőnép, akár egy
őg, ha magával meghasonlík elpusztul, és a király
sülly nagy mérvbe meghasonlík, bár egyes ütközet
teh, kecsesgöttek is, az az egyöntetű, ki próbált
hatalmassan felserelt, s mindezekkel ellátott
vellenféleg, soha se győzheti le. Éne az öreg arcalevél
bátyunk javára csak a felelő köze kartattam, én a
Gőzei hadtűst minden kivétel nélkül olly haza fi
szialmunk tartom mint majd a miénket, ha ő
a végő eredmény miatt hűtőbe csúszottak és job
leprák felelőitüknek, mi török szakad sibezt az
vünk, erre hűtők meg erősebbik errel a hűtővel áll
kerünk öpő eljen a testvériség, másson majd ö
fognak banyákat a hűtőre felelőitük, megkap a
legjobb egyet értes, köztűntek, ismét az öreg ar
sebes ur bátyánk csak az mondta, éles ősen
a gondolatnak igen pör a mit mondtal csak hogy
ellett a nagy esatuk előtt kellene a testvériség
ötletkeresnek megtörténi nem pedig arutas

BORSOD MEGYEI

NEMZETŐRSÉG'

LÁNDZÁVALI OKTATÁS'

SZABÁLYZATA

ÉS

SZÁZAD SZERINTI FELÁLLÍTÁSA.

Miskolcon,

Nyomatott Tóth Lajos betűivel.

1848.

Egyes kiképzés lándzsával.

Állás.

Rendes tartása a lándzsának a jobbkezbe vagyon úgy, hogy annak közép-, mutató- és hüvelyk-ujjai közzé szorítva, a jobb vállhoz olly formán illesztődjön, hogy annak alsó vége a földtől egy arasz meszeseségre legyen. Ezen tartás sok ideig fárasztó, azért könnyítés végett a lándzsa többféle állásokba vétethetik; tudni illik:

Vezény-szó, **Láb-hoz!** erre a lándzsa a jobbláb' ujja mellé lecsúsztatik és a földön áll.

Lándzsafogások.

1. Vezény-szó, **Váll-hoz!** a jobbkez felemeli a lándzsát, és a balkéz segítségével előbbeni rendes állásába helyezi.

2. V. szó, **Vállra-fel!** a balkéz vizirányos karral a lándzsát megfogja, a jobbkezével átmarkolja, és test mellett tartott könyökkel a jobb vállra emeli.

3. V. szó, **rendre!** vagy **vigyázz!** mind a két kéz segítségével a lándzsát rendes állásba jobb vállához helyezi.

Imához.

1. V. szó, **Lábhoz!** már magyarázva van.

2. V. szó, **Imára!** a jobbláb félig hátra huzatik, egyszer'smind balkezét egyenesen felemelvén befelé fordult tenyérrel, és ujjai hegyével a fővege szélét érinti.

3. V. szó, **rendre!** kéz és jobb láb egyszerre helyére jön.

Eskühöz.

1. V. szó, **Esküre!** a jobbkez láb mellett marokba tartván a lándzsát, azt úgy teszi ballába eleibe, hogy a vége a csizma orrát érintse, felső része pedig a testközepe irányába álljon, egyszer'smind

a' balkéz megfogja azt a' gyomor irányába, hüvelykét belől felfelé támasztja.

2. V. szó, **Föveg-le!** jobbkezével fővegét leveszi, egyszer'smind balkezével annyira eltávolítja testétől a' lándzsát, mennyire fővege kívánja, azt bal hüvelyk ujjára helyezvén testéhez szorítja. Ezután jobbkönyökét fel nem emelvén teste mellől, a' hüvelyk-, mutató- és középső ujjait egy arasznyira ajakához felhozva tartja, a' többi két ujjak zárva maradnak.

3. V. szó, **Föveg-fel!** hasonló módon mint feljebb mondatott jobbkezével megfogja a' főveget, felteszi fejére, és a' balkéz egyszer'smind testhez húzza a' lándzsát, a' jobbkéz pedig kinyújtva megmarkolja a' lándzsa nyelét.

4. V. sz. **Váll-hoz!** mind a' két kéz segítségével a' lándzsát rendes állásába hozza.

Szegezés.

1. V. szó, **Lándzsát szegezz!** a' balkéz megmarkolja a' lándzsát, és mind a' két kézzel úgy helyezi azt, hogy a' balkéz csaknem vízirányban fekszik a' gyomron, és a' szuronyt rézsút felfelé

tartja, a' jobb szinte megmarkolván a' lándzsa nyelét, karja egészen kinyújtva hátrafelé esik, egyszer'smind féljobbra fordul.

NB. Ezen helyzetbe akár gyalog, akár lovas katona ellen védelmezheti magát, vagyis megtámadhatja azokat,—egy viaskodásnál a' lovassal, lándzsája szegezésével mindenkor azon igyekezzen, hogy ellonének baloldalát megnyerhesse, mivel ezen az oldalon kardját ellene sikeresen nem használhatja, kivált ha még lovát is megsebesítheti.

2. V. szó, **Váll-hoz!** a' lándzsa mind a' két kéz segítségével helyére tetetik.

Jegyzés. Tisztelkedésre, rendes állásban hozza, és tartja lándzsáját.

Egy század áll.

- 1 Kapitány.
- 4 Hadnagy.
- 1 Órmester.
- 12 Káplár.
- 12 Szabados.
- 2 Dobos.
- 2 Ács fejszével, és
- 160 Órvitézekből. — Ezeknek száma 120 egyéneen alól nem lehet.

Két század egymás mellé állítva egy osztályt képez, — három osztály, azaz hat század, egy zászló alját, melyhez még egy zászlótartó, és két orvos kivántatik.

A' fő- és altisztek századokban való beosztása a' következő lapon vagynak feljegyezve.

Egy osztálynak jobb szárnyán álló századba jobbról balfelé történik a' besorozás; a' bal szárnyán pedig ellenkezőképen.

Zászló
köszépen.

Balra sorozott század.

Jobbra sorozott század.

K.-----2 4-----h h-----8 10-----h h-----10 8-----h h-----4 2-----K. 1.szakasz 2.sz. 3.sz. 4.sz. 1-----3 5-----6 7-----9 11-----12 12-----11 9-----7 6-----5 3-----1. Ó:m.	Ó:m.
--	------

4 Ács, 4 Dobos.

Betűk és számok nevezetei:

K. Kapitány,

h. hadnagy.

Ó:m. Órmester.

1-12 Káplárok.

1-4 Szakassz, két sossal.

DOKUMENTUMOK JEGYZÉKE

- 1 Részlet Szűcs Sámuel naplójából
- 2 Nemzeti őrdal
- 3 A miskolci nemzeti őrsereg rendtartása
- 4 Tábori ének az őrsereg zászlóavatására
- 5 Választási hirdetmény
- 6 Részlet egy gömörpanyiti 48-as huszár naplójából
- 7 Zászlótartó honvéd
- 8 Lándzsakezelési szabályzat

1, 3, 4, 6, 8 sz. dokumentumokat a Herman Ottó Múzeum Helytörténeti Dokumentációja őrzi.

2 sz. dokumentumot közli Szendrei János: Miskolc története IV. köt.

5 sz. dokumentumot a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár őrzi

A dokumentumokat válogatta:

Csorba Csaba

Gyulai Éva

Rémiás Tibor

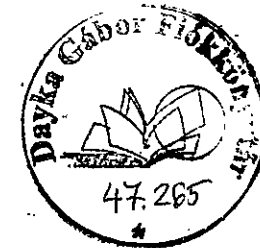
Seresné Szegőfi Anna

Szerkesztette:

CSORBA CSABA

Lektorálta:

Veres László

Megjelent 1848. március 15-e évfordulójának tiszteletére Miskolcon, az 1987. esztendőben

Felelős kiadó a levéltár igazgatója

Készült a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár

Sokszorosító Műhelyében, 200 példányban,

2 (A/6) ív terjedelemben

Felelős vezető: Dr. Csorba Csaba

ISBN 963 01 8060 X

Eng.sz.: 29183/16/87